

بافت شناسی

تألیف

دکتر ملیحه نوبخت

استاد بافت شناسی و جنین شناسی
دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران

۱۳۹۳

سرشناسه : نوبخت، ملیحه، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور : بافت‌شناسی / تألیف ملیحه نوبخت.
مشخصات نشر : تهران: آرتین طب، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۴-ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۲۸-۶۴-۳ (۱۲۸۰۰۰ ریال)
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : چاپ دوم.
یادداشت : عنوان دیگر: بافت‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و رشته‌های وابسته پزشکی.
عنوان دیگر : بافت‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و رشته‌های وابسته پزشکی.
موضوع : بافت‌شناسی — راهنمای آموزشی (عالی)
رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ ۱۸۰۹/۹ QM۵۵۲
رده بندی دیویی : ۶۱۱/۰۱۸-۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۰۲۴۰۹

نام کتاب:	بافت‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و رشته‌های وابسته پزشکی
تألیف:	دکتر ملیحه نوبخت
ناشر:	انتشارات آرتین طب
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	لیزر تایپ بهاری
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۳
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
لیتوگرافی:	ندانش
چاپ:	فدایان
صحافی:	فدایان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۲۸-۶۴-۳
بها:	۱۲۸۰۰ تومان

مرکز پخش:

تهران - بلوار کشاورز - خیابان ۱۶ آذر - پلاک ۶۸
طبقه سوم - انتشارات آرتین طب
تلفن: ۸۸۹۷۱۴۰۰
فکس: ۸۸۹۹۵۱۴۱

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است. لذا هرگونه تکثیر و بازنویسی مطالب به هر نحو ممکن در هر گونه رسانه، کتاب، مجله، جراید و لوح فشرده بدون کتبی ناشر تماماً حرام است و موجب پیگرد قانونی می‌باشد.

شناخت ساختمان بافت‌های طبیعی بدن یکی از اساسی‌ترین یافته‌های پزشکی است که در ارتباط تنگاتنگ، با سایر علوم پزشکی و پیراپزشکی قرار دارد. جهت درک بهتر و بیشتر ساختمان‌های بدن انسان، علم بافت‌شناسی به عنوان پایه علم آسیب‌شناسی و همراه با سایر علوم از جمله بیوشیمی و فیزیولوژی، جایگاه ویژه‌ای دارد. تأکید بر مطالعه عمیق مفاهیم بافت‌شناسی به همراه کاربری آن در موارد بالینی، درک و اهمیت این درس را چند برابر می‌سازد. باید است همکاران و اساتید گرامی، با تأکید بر ارتباطات لازم، از نظر مفاهیم علمی کاربردی، در مباحث علوم پایه در ارتباط با بافت‌شناسی، به دانشجویان نیز راه بنمایند تا دانشجویان، با انطباق کلیه مفاهیم دروس علوم پایه، قادر باشند با چالش‌های علمی را به‌طور کاربردی و اساسی یاد بگیرند.

با توجه به اینکه شابک‌ها، با استفاده از دو اصل طبقه‌بندی مطالب و استفاده از شکل‌های شماتیک مناسب، تدوین گردیده است، امید است مورد استفاده مفید اساتید محترم و دانشجویان قرار گیرد.

در چاپ دوم، با توجه به حفظ به‌اختیار مطالب، با اضافه کردن توضیحاتی بر موضوعات قبلی و بازبینی اساسی، مجموعه مطالب حاضر سازماندهی گردیده است.

در پایان از اساتید و دانش پژوهان و دانشمندان گرامی تقاضا دارم منت نهادن ضمن یادآوری کاستی‌ها و ارائه نظرات انتقادی، پیشنهادی، ارشادی و کارهای خود مؤلف را در خصوص رفع نواقص و برقرار کردن این مجموعه یاری فرمایند.

ملیحه نوبخت

استاد استادیات شانس و جنین شانس
مؤلفه دانشگاه علوم پزشکی ایران

فهرست مطالب

فصل اول ■ مقدمات بافت‌شناسی و روش‌های مطالعه آن	۹
مقدمه	۹
تاریخچه	۹
اهمیت	۹
روش‌های بررسی بافت	۹
فصل دوم ■ سلول	۱۶
غشاء سلول (Cell membrane)	۱۶
سیتوپلاسم	۱۹
ارگانل‌ها	۲۰
اسکلت سلولی	۲۴
انکلوژیونها	۲۷
هسته	۲۷
تقسیم سلولی (Cell division)	۲۹
چرخه سلول (Cell cycle)	۳۰
فصل سوم ■ مفاهیم و طبقه‌بندی بافت	۳۳
فصل چهارم ■ بافت پوششی	۳۴
ساختار عمومی بافت پوششی	۳۴
طبقه‌بندی بافت‌های پوششی	۴۰
بیولوژی بافت پوششی	۴۵
فصل پنجم ■ بافت همبند	۴۶
ماده بنیادی (Matrix)	۴۶
رشته‌ها	۴۷
سلول‌ها	۵۱
انواع بافت همبند	۵۴
فصل ششم ■ غضروف	۵۶
ساختار غضروف	۵۶
انواع غضروف	۵۷

۵۷	هیستورژنز غضروف
۵۹	فصل هفتم ■ استخوان
۵۹	ساختمان استخوان
۶۳	مغز استخوان (Bone Marrow)
۶۳	تقسیم‌بندی استخوان
۶۷	مفاصل (Joint)
۶۹	فصل هشتم ■ خون
۶۹	ماده بنیاد
۶۹	رشته
۶۹	سلول‌ها
۷۳	خونسازی (hemopoiesis)
۷۶	فصل نهم ■ بافت عضلانی
۷۷	عضله صاف (Smooth Muscle)
۷۸	عضله مخطط (Striated Muscle)
۸۴	فصل دهم ■ بافت عصبی
۸۴	نورون‌ها
۸۹	نوروگلی (Neuroglial)
۹۱	دژنره و رژنره اعصاب محیطی
۹۳	فصل یازده ■ دستگاه عصبی
۹۳	دستگاه اعصاب محیطی (PNS)
۹۴	دستگاه اعصاب مرکزی (CNS)
۱۰۳	فصل دوازده ■ دستگاه محافظ بدن
۱۰۳	اپیدرم
۱۰۷	درم
۱۰۷	هیپودرم
۱۰۷	ضمائم پوست (Skin appendages)
۱۱۴	فصل سیزده ■ دستگاه گردش خون و لنف
۱۱۴	دستگاه گردش خون
۱۲۲	دستگاه گردش لنف

۱۲۳	فصل چهارده ■ دستگاه لنفاوی
۱۲۳	عقدۀ لنفاوی (Lymph Node)
۱۲۷	تیموس (Thymus)
۱۲۸	طحال (Spleen)
۱۳۱	لوزه‌ها (Tonsils)
۱۳۲	فصل پانزده ■ دستگاه گوارش
۱۳۲	ساختار ان عمومی دستگاه گوارش
۱۳۳	حفرۀ دهانی (Oral cavity)
۱۳۹	لوله گوارشی (Alimentary tract)
۱۴۷	غدد گوارشی
۱۵۴	فصل شانزده ■ دستگاه تنفس
۱۵۴	بخش هدایتی
۱۵۸	بخش تنفسی (Respiratory Portion)
۱۶۱	پرده جنب (Pleura)
۱۶۱	ریه (Lung)
۱۶۲	فصل هفده ■ دستگاه ادراری
۱۶۲	کلیه (Kidney)
۱۶۷	مجاری دفعی
۱۶۸	فصل هجده ■ دستگاه تولید مثل مرد
۱۶۸	بیضه‌ها (Testis)
۱۷۰	مجلاری ناقل اسپرم
۱۷۱	غدد ضمیمه
۱۷۲	آلت تناسلی (Penis)
۱۷۴	فصل نوزده ■ دستگاه تولید مثل زن
۱۷۴	تخم‌دان (Ovary)
۱۷۷	لوله رحم
۱۷۷	رحم (Uterus)
۱۷۹	واژن (Vagina)
۱۸۰	اندام تناسلی خارجی

۱۸۱	فصل بیست ■ غده مترشحہ داخلی
۱۸۱	هیپوفیز (Hypophysis)
۱۸۴	تیروئید (Thyroid)
۱۸۶	پاراتیروئید (Parathyroid)
۱۸۷	غده فوق کلیه (Suprarenal gland)
۱۸۸	غده اپی فیز (Pineal gland)
۱۹۰	فصل بیست و یک ■ چشم
۱۹۰	طبقه خارجی
۱۹۲	طبقه میانی
۱۹۳	طبقه داخلی
۱۹۶	اتاقک‌های چشم (Chambers)
۱۹۶	عدسی (Lens)
۱۹۶	ساختمان ضmann چشم
۱۹۸	فصل بیست و دو ■ گوش
۱۹۸	گوش خارجی (External ear)
۱۹۸	گوش میانی (Middle ear)
۱۹۹	گوش داخلی (Inner ear)
۲۰۳	منابع مورد استفاده